

14/2

16/2

16/2

*

Dagens Nyheter har inte velat vägra införa denna skrivelse av en bemärkt medlem av Danmarks radikala parti. Samtidigt är det oss angeläget att betona hur tanklös framställningen är, i den mån den inte innehåller rena självklarheter. Typiskt är uttalandet: "Men jag kan icke erkänna att den våldsamma rustningskapplöpningen skulle vara den bästa och säkraste vägen till fredens bevarande. Den vägen går enligt min bestämda uppfattning genom FN:s arbete för mellanfolklig förståelse genom utjämning av bestående motsättningar." Vem önskar inte att saken vore så enkel. Vad det nu gäller är att i nuvarande läge västern måste samverka och rusta för att möta österns aggressioner. Det förnekar inte heller hr Christiansen. Men han söker på en gång profitera av "tredje ståndpunkten" och av den demokratiska försvarsviljan.

I den danska riksdagsdebatten anförde hr Christiansen att det danska radikala partiet skulle stå på samma linje som den svenska statsledningen. Den argumentation som han för synes emellertid vara än svagare än den som presteras av de svenska neutralitetsivrarna. Särskilt är det egendomligt att radikala vill begränsa utgifterna till försvaret under hänvisning till bördorna för sociala reformer. Dyliga försök att spela ut de i och för sig befogade sociala kraven mot försvarstanken har dess bättre inte under senare år gjorts av svenska demokrater; här är det den kommunistiska agitationen som man erinras om.

Luckorna i resonemanget är i övrigt så uppenbara att det är onödigt att diskutera dem.

Den svenska utrikesledningen

förtjänar i dessa dagar mer än någonsin skarp kritik. Det är därför uteslutande olustigt att en rad tidningar i ledare efter ledare angriper en ren struntsak; man ondgör sig inte i saken — vilken kan vara diskutabel —, utan över att den nye kabinetssekreteraren inte fått titeln "sändebud" före utnämningen. Särskilt Svenska Dagbladet, som i frågor av vikt rörande utrikesdepartementet är totalt disciplinerad, rasar mot den lilla oformlighet — om den ens är en sådan — som här ägt rum. Ett berömt ord av Campbell-Bannerman i en underhusdebatt är i sammanhanget på sin plats: "Gör slut på detta fåneri!"

Pagetjänst

Senaste häftet av Svensk Tidskrift innehåller en anmälan av docent Folke Lindbergs bok "Kunglig utrikespolitik" som är kanske än mera förbluffande än vissa tidigare skrifter i ämnet. Här förbigås eller förnekas att Oscar II genom att påkalla hjälp av Tyskland mot Norge och genom en serie hemliga förhandlingar med tyske kejsaren utträdde på en gång politiskt betänkligt och inkonstitutionellt. Den norska vänsterns bemödanden att försvaga monarkens makt och uppjuka unionen betecknas utan ett uns av bevis som "författningsstridiga" och "högförrådiska" enligt kungens uppfattning, en uppfattning som artikelförfattaren uppenbarligen delar. Att däremot Oscar II:s egna utrikesministrar indirekt kritiserade de kungliga åtgärderna — som de ofta inte kände till — genom att förklara handlingar av denna art farliga och rent av förrådiska — det berörs inte alls. Hos den okunnige måste artikeln därför ge intrycket att docent Lindberg bedömt kungen för hårt, medan Svensk Tidskrift representerar en uppfattning med sinne för tidsläget då allt detta skedde. Realiteten är att tidskriften driver kadaverrojalismen till en ytterlighet som var okänd för samtidens konservativa politiker.

Den enda förklaringen till detta aktstycke är att professor Torvald Höjer tillhör tidskriftens redaktion. Hans subalternas lojalitet har redan stämplat med det rätta ordet — "pagetjänst" —, använt av professor Axel Brusewitz i en mördande anmälan av en av hr Höjers prestationer.